

Brussel, 15 maart 2024
(OR. en)

7753/24

**Interinstitutioneel dossier:
2023/0373(COD)**

ENV 299
MI 302
IND 155
CONSOM 108
COMPET 323
MARE 7
PECHE 114
RECH 125
SAN 164
ENT 65
ECOFIN 309
CODEC 804

NOTA

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
aan:	de Raad
nr. Comdoc.:	14248/23 + ADD 1 - COM(2023) 645 final
Betreft:	Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad inzake de voorkoming van het verlies van kunststofpellets om verontreiniging door microplastics te verminderen - Oriënterend debat

1. Op 16 oktober 2023 heeft de Commissie een voorstel ingediend voor een verordening inzake de voorkoming van het verlies van kunststofpellets om verontreiniging door microplastics te verminderen¹. Het verlies van kunststofpellets is een van de belangrijkste bronnen van onopzettelijke verontreiniging door microplastics.

¹ Doc. 14248/23 + ADD 1 - COM(2023) 645 final.

2. De Commissie heeft haar wetgevingsvoorstel en de bijbehorende effectbeoordeling op 14 februari 2024 gepresenteerd aan de Groep milieu. Na eerste reacties van de lidstaten heeft het voorzitterschap de delegaties verzocht verdere opmerkingen te maken als leidraad voor de werkzaamheden in het dossier. Om verdere vooruitgang in het dossier te bevorderen, zijn er echter drie vraagstukken waarvoor politieke sturing van de Raad nodig is.
 3. Als leidraad voor het debat tijdens de komende zitting van de Raad (Milieu) op 25 maart 2024 heeft het voorzitterschap een achtergrondnota met vragen voor de ministers opgesteld (zie bijlage).
-

Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad inzake de voorkoming van het verlies van kunststofpellets om verontreiniging door microplastics te verminderen**- Achtergrondnota van het voorzitterschap met vragen voor de ministers -**

In de Europese strategie voor kunststoffen in een circulaire economie van 2018 werden de risico's voor het milieu en voor de menselijke gezondheid van microplastics erkend en wordt gepleit voor innovatieve oplossingen om de verschillende bronnen van microplastics aan te pakken. In 2019 erkende ook de groep van wetenschappelijke hoofdadvisers van de Commissie de mogelijke risico's van verontreiniging door microplastics en werd opgeroepen om voorzorgsmaatregelen te nemen. In het actieplan voor de circulaire economie van 2020 heeft de Commissie zich ertoe verbonden om de aanwezigheid van microplastics in het milieu aan te pakken door opzettelijk toegevoegde microplastics in producten te beperken en door het onopzettelijk vrijkomen van microplastics in het milieu aan te pakken. In het actieplan om alle verontreiniging tot nul terug te dringen van 2021, stelde de Commissie voor om uiterlijk in 2030 het (opzettelijk en onopzettelijk) vrijkomen van microplastics in het milieu met 30 % te verminderen.

Op 25 september 2023 heeft de Europese Commissie een verordening vastgesteld om microplastics die opzettelijk aan producten worden toegevoegd te beperken¹. Op 16 oktober 2023 heeft de Commissie een voorstel ingediend voor een verordening inzake het voorkomen van het verlies van kunststofpellets in het milieu. Het verlies van kunststofpellets is een belangrijke bron van onopzettelijke verontreiniging door microplastics.

Kunststofpellets zijn de industriële grondstof voor alle kunststofproducten. Industriële grondstoffen van kunststof bestaan in verschillende vormen, waaronder pellets, schilfers, poeders en vloeibare vormen, die allemaal samen worden aangeduid als “zeemeerminnentranen” of “preproductie-pellets”. In het voorstel wordt de overkoepelende term “pellets” gebruikt. De huidige manier waarop met pellets wordt omgegaan, leidt tot verliezen in alle stadia van de toeleveringsketen, met name in de productie, de verwerking (van nieuwe of gerecyclede pellets), het transport en andere logistieke activiteiten, recycling en afvalbeheeractiviteiten. Zodra de pellets in het milieu terechtkomen, zijn zij er praktisch onmogelijk uit te halen. Bovendien worden kunststofpellets gemakkelijk over grote afstanden verspreid via wind- en waterstromen.

¹ C(2023) 6419 final.

Het verlies van kunststofpellets heeft negatieve gevolgen voor het milieu, het klimaat, de gezondheid van de mens en de economie (bijv. visserij, landbouw, toerisme). Uit schattingen blijkt dat in er 2019 in de EU tussen 52 140 ton en 184 290 ton pellets verloren zijn gegaan in de EU. Dit komt overeen met 2 100 tot 7 300 vrachtwagenladingen pellets per jaar. Het verlies van kunststofpellets in het milieu is de op twee na grootste bron van onopzettelijk vrijgekomen microplastics.

Het voorstel zal het verlies van pellets naar verwachting met tot wel 74 % verminderen. Gemeenschappelijke EU-brede maatregelen zullen naar verwachting niet alleen het verlies van kunststofpellets en bijgevolg de nadelige gevolgen daarvan verminderen, maar ook bijdragen tot een gelijk speelveld voor marktdeelnemers in de hele EU.

Het voorstel voorziet in maatregelen die door marktdeelnemers in de hele toeleveringsketen moeten worden uitgevoerd, alsook in een rapportage- en nalevingssysteem:

Maatregelen die door de marktdeelnemers moeten worden genomen

Het verlies van kunststofpellets is in hoge mate te wijten aan een gebrek aan bewustzijn en slechte hanteringspraktijken, en kan daarom grotendeels worden verminderd door snelle maatregelen. De Commissie stelt voor ervoor te zorgen dat alle marktdeelnemers in de EU die meer dan 5 ton per jaar aan pellets verwerken en alle vervoerders uit de EU en van buiten de EU die kunststofpellets in de EU vervoeren de nodige maatregelen nemen in de volgende prioriteitsvolgorde: het voorkomen van het morsen van pellets; het insluiten van gemorste pellets zodat zij niet verloren gaan in het milieu; en, als laatste optie, het opruimen van gemorste of verloren pellets. De maatregelen zijn opgenomen in de bijlagen I en III bij het voorstel. Deze maatregelen zijn reeds uitgevoerd door koplopers. De nationale bevoegde autoriteiten zijn gemachtigd om de uitvoering van aanvullende of andere maatregelen te eisen.

Rapportage- en nalevingssysteem

De nationale bevoegde autoriteiten spelen een centrale rol in het nalevingssysteem, aangezien zij milieu-inspecties en andere controlemaatregelen moeten uitvoeren aan de hand van een op risico gebaseerde aanpak. Om de nationale bevoegde autoriteiten bij te staan bij het controleren van de naleving, moeten grotere exploitanten bovendien een nalevingscertificaat verkrijgen dat is afgegeven door een onafhankelijke derde partij. Om de lasten voor kleinere exploitanten te verlichten, wordt niet verwacht dat zij een certificering door derden verkrijgen, maar moeten zij in plaats daarvan een eigen verklaring indienen waarin hun conformiteit wordt bevestigd. Zowel certificaten als eigen verklaringen moeten aan de bevoegde autoriteiten worden meegedeeld. Daarnaast is er een geharmoniseerde methode voorzien om het verlies van kunststofpellets te ramen.

Vervoer over zee

Het voorstel heeft geen betrekking op verliezen als gevolg van het vervoer over zee van kunststofpellets. Hoewel onopzettelijke maritieme verliezen slechts incidenteel voorkomen, veroorzaken zij plotselinge en aanzienlijke negatieve gevolgen voor lokale ecosystemen en getroffen gemeenschappen, zoals blijkt uit recente pelletincidenten aan de Spaanse en Franse kust. Er zijn besprekingen gaande binnen de Internationale Maritieme Organisatie (IMO) om de milieurisico's in verband met het vervoer van kunststofpellets te verminderen door middel van vrijwillige en verplichte maatregelen met betrekking tot drie aspecten: vervoersinformatie, kwaliteitsverpakkingen en veilige opslag. Er wordt echter verwacht dat de IMO-besprekingen op korte termijn niet tot verplichte maatregelen zullen leiden.

Vragen aan de ministers

1. *Acht u de voorgestelde maatregelen, gelet op de doelstellingen die met het voorstel moeten worden verwezenlijkt, passend?*
2. *Hoe beoordeelt u het voorstel met betrekking tot de verantwoordelijkheid, met inbegrip van de nalevingscontrole, die aan verschillende publieke en private actoren is toegewezen?*
3. *Moeten er, gezien de stand van de IMO-besprekingen, ook maatregelen met betrekking tot het vervoer over zee in de voorgestelde verordening worden opgenomen?*